

CASPER VANDEPUTTE

QUAKE

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

De Nieuwe Toneelbibliotheek, Tekst #593
© 2020, Casper Vandeputte
Eerste druk 2020

isbn 978-94-6076-593-3
nur 307

Niets uit deze uitgave mag worden opgevoerd of verveelvoudigd zonder schriftelijke toestemming van de schrijver en De Nieuwe Toneelbibliotheek

No part of this book may be reproduced in any way without written permission from the writer and De Nieuwe Toneelbibliotheek

De Nieuwe Toneelbibliotheek bestaat uit
Mara Aronson
Connie Nijman
Ditte Pelgrom
Redacteur
Joris van der Meer

Typografie en basis lay-out
Connie Nijman
Printwerk
Hollandridderkerk, Ridderkerk

info@denieuwetoneelbibliotheek.nl
Postadres
De Nieuwe Toneelbibliotheek
Willem Beukelsstraat 42
1097 ct Amsterdam

Quake is online te bestellen op:
www.denieuwetoneelbibliotheek.nl

1. nu

De woorden die je nu hoort zijn lang geleden opgeschreven
Ze hebben geen idee hoe je er nu bij zit
Wat er met je is gebeurd de afgelopen tijd, met mijzelf, met ons
Jij luistert naar woorden uit het verleden
Die praten tegen de toekomst
Het verleden praat
De toekomst luistert
En daar waar de woorden en de beelden uit het verleden
De oren en ogen van de toekomst raken is het nu
Dus daar zijn we dan
Eindelijk
We hebben het gehaald

We zijn in elkaars aanwezigheid

Het is begonnen

Hier

Nu

2. de steen in de vijver

Nu valt er een steen in een vijver
Er klinkt een plons
En nu
Een fractie van een seconde later
Nu de steen volledig door het wateroppervlak is gevallen maar het
water nog geen tijd heeft gehad weer terug te stromen naar de plek die
net door de steen met geweld uit elkaar is geslagen
Is er een gat in het water
Zet het beeld stil
Kijk naar dat rimpelloze water
Met daar in het midden
Een gat
Een gat in het water
Er is een gat in het water
Laat het beeld weer verder lopen
Nu is de steen gezonken
De inktzwarte put die er was ontstaan
Is opgevuld
Met van alle kanten razendsnel toegestroomd water
Water denkt niet
Of
We denken te weten dat water niet denkt
Dus we gaan er vanuit dat het water zonder daar bij na te denken de
orde heeft hersteld
Nu is er geen gat meer te zien
Wel een kring
En om die kring een kring
En nog een
En nog een
Golvend water dat het omringende water nu laat golven en nu laat
golven en nu en nu
Maak de vijver groot
Vlieg er boven
En kijk hoe ver de golven door het water kunnen reizen
Nu en nu en nu

Zelfs als de steen al op de bodem ligt
Reizen de golven in het water nog door
En komen ze aan op plekken
Waar geen druppel weet heeft van de steen
Die lang geleden viel

3. we geven het door

We geven het door
En met we bedoel ik wij
Wij van het heelal
Wij als in alles wat is
Wij als in jij, ik, je hond, de zon, het water
Wij
Wij geven het door
In trillingen
Golven
Warmte
Ademstromen
Een brief
Een boek met op de eerste pagina een
opdracht geschreven
Familierecepten
Traanvocht
Luide woorden
Bedrukte stilte
We geven het door

Een cel deelt zich, er ontstaan twee cellen
Twee cellen delen zich
Er ontstaan vier cellen
Vier cellen delen zich
Er ontstaan acht identieke cellen
De warmte van iemands voeten trekt in de vloer
De warmte in de vloer trekt naar de gevel
Het lieveheersbeestje warmt zich aan de gevel

Twee mensen die zielsveel van elkaar houden krijgen een kind
Het kind heeft het ochtendhumeur van de een
En de mond van de ander

Een jongen heeft zijn vader nooit gekend
Hij is thuis, bij zijn moeder, ruimt de vaatwasser in

Grijpt een doekje van het aanrecht, zingt een liedje
En zijn moeder zegt: je bent precies je vader

Een vrouw groeit op in tijden van enorme voedselschaarste
De vrouw krijgt kinderen
De voedselschaarste is voorbij
Maar elke avond schrokt het gezin eten naar binnen alsof de dood ze
op de hielen zit

Een mensenbaby
Klauwt met handen en voeten naar de borst van degene die haar
draagt
Op zoek naar de haartjes die daar zaten toen haar voorouders nog
open waren

Weet het water waarom het plotseling begint te golven?
Weet de cel waarom het bij elke deling een kopie maakt van zichzelf?
Weet de baby waarnaar ze grijpt?
Weet het lieveheersbeestje waaraan het zich warmt?
Weet het kind waarom het zijn bord zo snel leegeet?
Wil de jongen op zijn vader lijken?

We geven het door
Het bereikt ons
Beïnvloedt ons
En wij geven het door

4. je zet een stap opzij

We geven het door?

Je bent toch geen dominosteentje

Dat willoos staat te wachten terwijl achter zich het geluid van de tegen
elkaar vallende soort-genoten steeds dichterbij komt

Zijn adem inhoudt en wacht op de onvermijdelijke duw in de rug van
een voorganger

Om zelf te vallen en veroorzaker van de volgende val te worden

Wij zijn denkende wezens

Je hebt hersens

Je reflecteert

Je leest

Je luistert

Je discussieert

Jouw kennis

Is als de stoel van een badmeester

In de vijver van het universum

Je ziet de golf aankomen

Je analyseert waar die vandaan komt

Welke richting die je mee zal voeren als je geraakt wordt

Je maakt een risicotaxatie

Neemt twee armlengtes afstand

En laat de golf uit het verleden stukslaan op de branding van het niets

Je sprak in het verleden eens iemand

En die zei iets wijs

Het was een bomensnoeier

En die bomensnoeier zei:

Als een boom jouw kant omvalt

Dan moet je niet wegrennen

Je blijft de boom aankijken

En je zet een stap opzij

Zo ga je om met de golven uit het verleden

Je kijkt, je ziet ze aankomen, en je zet een stap opzij

5. geboorte in de kelder

Nu vlucht een groepje mensen een kelder in om zich te verbergen voor hun vijand

Eén ding is zeker

Als de vijand hen vindt

Zal hij ze doden

Eén van de gevluchte mensen is een vrouw die aan het bevallen is

De vrouw zet al haar wilskracht, doodsangst en overlevingsdrang in

En doet zo wat eigenlijk onmogelijk is

Ze baart een kind in stilte

Welke kennis heeft het kind?

Welke boeken gelezen?

Welke discussies gevoerd?

Om al op de badmeesterstoel van de kennis uit te torenen boven de vijver van het universum

En zo risicotaxaties te maken van de golven die er op haar afkomen?

Om te weten dat dit oorlog is?

Dat de vijanden wapens hebben?

Dat wapens gebruikt kunnen worden om te doden?

Dat mensen het vermogen hebben om iemand die ze niet kennen

Die ze niet willen eten

Toch te willen doden?

Ze neemt haar eerste ademteug

De koude lucht stroomt door haar mond en neus

Naar haar pas opengevouwde longen

En prikkelt daar haar binnenste

De eerste keer ademen doet pijn

Als je al je hele leven in lauwwarm water hebt doorgebracht

Vraag maar aan een vis op het droge

En die pijnreactie zorgt ervoor dat ze de lucht met een grote kracht

weer uit haar lichaam perst, langs de stembanden gaat het, zo snel en zo hard mogelijk

Maar deze baby

Blijft stil

De vijanden sluipen de kelder voorbij

Dus praat geen bullshit

Over kennis en kritisch denken
Kom niet aan met die hardnekkige leugen
Die vooral wordt verspreid door mensen met geluk
Die beweren dat de krachten die duizenden jaren geleden zijn ontstaan
Hen niet kunnen raken omdat ze er bovenuit torenen
Strooi geen zand in je gezicht
Met inspirational quotes van bomensnoeiers
Die de vallende boom recht aan blijven kijken
En een eenvoudige stap opzij doen
Want die vergelijking zou pas kloppen
Als die oude bomensnoeier heel nauwkeurig een boom uitleest
– Welke kant zal hij opvallen? Hoe snel? –
En dan opeens valt
En dus niet de boom
Nee
Die bomensnoeier
Die valt opeens
Daarnet stond hij nog op de grond
Zoals hij al jaren doet
En nu valt hij
Is er dan een gat in de grond gekomen?
Misschien
Hij weet het niet
Hij valt gewoon
Is de zwaartekracht tijdelijk uitgevallen
En vliegt hij eigenlijk?
Kan ook
Hij weet het niet
Hij weet alleen dat
Er iets zeer ingrijpends aan de hand is
En dat hij geen idee heeft
Wat hij moet doen
En dus doet hij zoals zoveel mensen voor hem hebben gedaan op
momenten dat er iets gebeurde wat hun voorstellingsvermogen te
boven ging
Maar wat
Hij doet maar wat
Of eigenlijk

Hij denkt dat hij maar wat doet
Want de kans is heel groot dat
Dat wat hij maar doet
Verdacht veel lijkt
Op dat wat de mensen voor hem deden
Zoals de pasgeboren baby net zo stil bleef als haar moeder
Zonder te weten waarom

6. hoe god een steen werd

Wie liet die steen eigenlijk vallen?
Die steen van daarnet
Die viel toch ergens vandaan?
Uit welke hand?
Van welke rots?
Hoe kwam die steen daar in die vijver terecht?
Nu zeg ik
Die steen
Het startpunt van de golven die ons laten bewegen
Dat was god
Een god kan je vervloeken
Een god kan je om vergeving vragen
Om raad
Om hulp
Een god kan je een offer brengen
In de hoop dat er nooit meer een nieuwe steen valt
Een god kan je onmetelijke wijsheid toedichten
En zo kan je de steen een reden geven
Een noodzaak
Een bedoeling
Iets wat wij zelf misschien nog niet begrijpen
Maar het gebeurt met een reden
En nu zeg ik
De steen
Die viel
Omdat de steen viel
Omdat dingen gebeuren
Het gebeurde niet omdat god het wilde
Het gebeurde omdat het gebeurde
En weg is god
En nu heet het
Toeval of lot
Het heeft geen gezicht
Geen motieven
Geen groter plan

Het geeft geen tekens
Er valt niet mee te praten
Het is gewoon
Een lieveheersbeestje warmt zich aan de gevel
Dat gebeurt gewoon

7. dingen die gewoon gebeurd zijn

Een Marokkaanse man spreekt in een Haagse winkelstraat een
Hollandse vrouw aan, faket een Italiaans accent en zegt dat hij Simon
heet

Dat gebeurt gewoon
Hello, beautiful lady
How are you today
Do you want to drink a coffee with me
Eat spaghetti
Fall in love
Dat gebeurt gewoon
Die man is mijn vader
Die vrouw is mijn moeder

Iemand wilde iets zeggen wat niet uitgesproken kan worden en begon
te dansen

Dat gebeurt gewoon
Dat was mijn over over over over over overgrootmoeder

Een vrouw, man en kinderen worden gevangengenomen, verkocht, op
een boot gezet en gedwongen om rietsuiker te kappen

Dat gebeurt gewoon
Ze kregen wel een drum
Ze mochten wel muziek maken
Dat gebeurt gewoon
Dat zijn mijn over over over over over over over overgrootouders
Een vrouw ontdekt een knobbeltje op haar borst
Dat gebeurt gewoon
Dat is mijn oma
Een vrouw ontdekt een knobbeltje op haar borst
Dat gebeurt gewoon
Dat is mijn moeder

Een minister van defensie wil een oorlog beginnen met een olierijk land
Hij verzint een leugen om het land binnen te vallen
Hij zegt dat er biochemische wapens liggen en valt het land aan
Die man is mijn...

Ik weet niet wat die man van mij is

Vijftien mannen zitten aan een tafel en drinken een kopje koffie

Dat gebeurt gewoon

Dan trekken ze met een liniaal lijnen over een kaart van het Afrikaanse continent

Dwars door stammen heen

Dat gebeurt gewoon

Die mannen zijn helemaal niets van mij

Een man heeft net een vrouw verkracht

Vrouw: wat deed je? waarom deed je dat?

Man: dat is, dat is, dat is omdat ik een man ben!

Die man is de over over over over over over over over over over over over grootvader van bijna alle mensen in deze zaal

Een vis kruipt uit het water en krijgt pootjes

Dat was de over over over over over over

gaat door met 'over' zeggen

Moordenaars

Mishandelaren

Mensenhandelaren

Schuinsmarcheerders

Oplichters

Zeerovers

Kampcommandanten

Wegkijkers

Lafbekken

Opportunisten

Individualisten

Sjacheraars

Fanatici

Politici

Wetenschappers

Rebellen

Activisten

Verliefde kalveren

Oorlogsmisdadigers
Oorlogsslachtoffers
Wapenhandelaars
Wegkijkers
Loonslaven
Prostituees
Vluchtelingen
Weeskinderen
Vechtkunstenaars
Verzetsstrijders
Verslaafden
Stewardessen
Onderneemsters
Sportschooleigenaressen
Danseressen
Inlandsen
Inheemsen
Oermoeders
Gemartelden
Verkrachten
Gymjuffen
Schipppers
Fabrieksmedewerkers
Bankiers
Ongelukjes
Gedwongen huwelijken
Onderduikers
Onderdrukkers
Onderdrukten

Overgrootwezen

8. de schreeuw en de klap

- 1 Nu worden er mensen gevangengenomen
Door andere mensen
Een man en een vrouw die zielsveel van elkaar houden en
kinderen hebben die de mond hebben van de een en het
ochtendhumeur van de ander zijn gevangengenomen
De vader moet zijn mond opendoen
- 2 Een man inspecteert het gebit van iemand die hij niet kent, zoals
hij de dode vissen op de markt ook onder de kieuwen kijkt
- 3 Een meisje ziet hoe haar vader het gebit van een andere man
inspecteert en even later de zweep die hij normaal alleen voor
paarden gebruikt, op de rug van diezelfde man laat neerkomen en
neerkomen
- 1 Een man is ten overstaan van zijn eigen gezin en van een groep
mensen die hij tot een paar minuten geleden nog nooit had gezien,
afgeranseld met een zweep
Hij was iemand die altijd geloofde dat dingen gewoon gebeuren,
dat er geen orde is, maar enkel toeval, lot
Dat er geen wetten zijn, alleen samenloop van omstandigheden
Maar nu, nu voelt hij aan alles in zijn lijf, dat dit niet klopt, dat er in
hem wetten zijn, die worden overtreden
- 2 Een man voelt iets buitengewoon merkwaardigs door zijn aderen
stromen
Hij heeft iets gedaan waarvan hij ergens weet dat het niet mag en
dat voelt ongelofelijk spannend en lekker
Dan ziet hij de ogen van zijn dochter
- 3 Nu kijkt een meisje haar vader aan en ze ziet iets waarvan ze
hoopte dat ze het nooit gezien had
- 2 Een man voelt de hele geile machtige roes die hij net nog voelde
uit zijn lichaam stromen

- 3 Een meisje kijkt haar vader aan
- 4 Nu stijgt er een luid gebrul op uit de keel van de zoon van de man die net is geïnspecteerd als een dode vis en geslagen als een ezel
Er komt speeksel uit zijn mond en er rollen tranen over zijn wangen
- 3 Een meisje ziet haar vaders stoere gestalte veranderen in een hoopje ellende
En ze redt hem
Zoals alleen kinderen dat kunnen
Zoals een ongeborn kind nog in het geboortekanaal merkt dat het stil moet zijn straks, omdat mama bang is voor geluid
- 4 Het rechtvaardigheidsgevoel dat hij in zijn kleine jongenslichaam heeft opgeslagen, dat is gemaakt van alles wat de mensen voor hem als goed en fout hebben bestempeld, is ontwaakt en laat van zich horen
De woede van duizenden voor hem, door de keel van een achtjarige
Hij stikt bijna
- 3 Het meisje loopt naar de schreeuwende jongen toe en geeft hem een klap, met de buitenkant van haar hand tegen de zijkant van zijn hoofd
STIL!
- 1 Ik begrijp niet waarom ik verstijfde toen die man zijn hand in mijn mond stopte
- 2 Ik begrijp niet waarom ik die man sloeg als een ezel
- 1 Ik begrijp niet waarom ik die man niet stopte
- 4 Ik begrijp niet waarom ik zo hard schreeuwde
- 3 Ik begrijp niet waarom ik hem sloeg

1 Ben ik een beest?

2 Ben ik een beest?

3 Ben ik een beest?

4 Ben ik een beest?

3 Nee

4 Nee

1 Nee

2 Nee... toch?

***

Hoe lang duurt het voordat iets abnormaals
normaal is geworden

Hoe lang moeten we elkaar geen hand meer geven
Voor het geven van een hand voelt als een schok en niet meer als een
golf

Hoe vaak moet de jongen zijn vader geslagen zien worden totdat de
stemmen in zijn binnenste die schreeuwen dat dit onrechtvaardig is,
niet meer hoorbaar zijn

Onder hoeveel lagen stof moeten de stemmen uit het verleden
bedolven worden om ze onhoorbaar te maken

9. olie en beweging

Nu zinken dode planten en dieren naar de bodem van een oceaan
De onverteerde planten en dieren worden bedekt met zand en zand en
zand
en zand en zand
Niemand die het merkt
De onverteerde planten en dieren worden warm
En veranderen in een dikke slijmerige stroop
Niemand die het merkt
De stroop is lichter dan aarde
Lichter dan water
En borrelt op aan het aardoppervlak
Iemand merkt het op
Iemand smeert het op een boot
Iemand lepelt het op als warme soep
Iemand smeert het in zijn haar
Iemand bakt er pannenkoeken van
Iemand drenkt er een doek in
Iemand houdt er een vlam bij
Iemand stopt het in een doosje
Verwarmt dat doosje
En houdt er een gloeiend voorwerp bij
Na een tijdje is duidelijk
Je kan er een boot waterdicht mee maken
Als je het eet ga je dood
Als je er pannenkoeken van probeert te bakken vliegt het beslag in de
fik
Je krijgt het nooit meer uit je haar
Het brandt heel lang
En als je het in een doosje doet
Verwarmt
En er een gloeiend voorwerp bijhoudt
Hoor je een knal
Iemand noemt het
Olie
Iemand denkt daar wat langer over na en vindt de verbrandingsmotor

uit

Iemand vindt de auto uit

Rijdt er wat mee rond

En dan wil iedereen er eentje hebben

Iedereen wil olie hebben

Een minister van defensie wil een oorlog beginnen met een olierijk land

Hij verzint een leugen om het land binnen te vallen

Hij zegt dat er biochemische wapens liggen en valt het land aan

Ooit bewogen we ons niet voort

Ooit werden we voortbewógen

Het klompje identieke cellen dat zichzelf maar bleef kopiëren en bleef kopiëren

Het bewoog niet

Het werd meegevoerd door een waterstroming

Door de wind

Door opstijgende of dalende lucht

Er groeiden vinnen aan

Die vinnen werden pootjes

Die pootjes werden benen

We bewogen

En toen konden we blijkbaar niet meer stoppen

En toen we niet alleen zelf konden bewegen

Maar ook nog eens zelf konden denken

Bedachten we dingen zodat we sneller konden bewegen

Lopen zwemmen en klimmen werden rijden varen vliegen

En we bedachten redenen om te rijden te varen en te vliegen

We noemden het nieuwsgierigheid, reizen, ontdekkingsreis,

beschaving brengen, een midweekje weg, de boel de boel laten of jezelf vinden

Allemaal door ons bedacht

10. de enige manier

Ja zo voelt het wel
Dat we zelf dingen kunnen bedenken
Zo voelt het
Dat wat ik nu bijvoorbeeld zeg
Zelf bedacht is
Dat ik dit zeg omdat ik het wil zeggen
En jullie zullen dat herkennen
De gedachten die je nu hebt
Dat zijn jouw gedachten toch?
Zo voelt dat
Maar voor iemand zoals ik
Die dit uitspreekt
Deze woorden
Deze gedachten
En ze zelf denkt om ze uit te kunnen spreken
Zo waarachtig mogelijk uit te spreken
Zo waarachtig dat het waar wordt
Terwijl we dondersgoed weten dat deze woorden en gedachten die ik
nu denk en uitspreek in het verleden zijn opgeschreven
Door iemand anders nog wel
Ook al voelt dat nu dus niet zo
Voor zo iemand zoals ik dus
Die zich een paar keer per week heel bewust in bezit laat nemen door
bedenksels uit het verleden
Is het heel goed denkbaar
Heel goed voorstelbaar
Dat ik dingen denk en voel
Die iemand in een ver verleden
Die ik misschien niet eens ken
Of gekend heb
Voor mij bedacht heeft
Ik vraag me af
Willen we bewegen?
Of worden we bewogen?
En verzinnen we allerlei redenen waarom we zouden willen bewegen

Omdat het idee dat we niet zelf bewegen
Maar net zo willoos zijn als de golven in het water van de vijver
Ons de zin om te leven zou ontnemen
Want wat is een leven waard
Als het niet eens van jezelf is?
De enige manier
De enige manier
Om ten volle te bewijzen dat je van jezelf bent
En niet een dominosteentje dat een paar miljard jaar geleden in gang is
gezet
Door een explosie van levensenergie
De enige manier om dat te doen
Is je eigen leven vernietigen

11. de dochter van de gevangene

Nu voelt iemand het leven als een plicht
Als iets waar zij nooit om heeft gevraagd
Als het effect van een knal die ver voor haar heeft plaatsgevonden
En die ze niet wil doorgeven
Ze wil zichzelf uit de vergelijking halen
Ze wil zelf een beslissing nemen
Ze wil niks overnemen
Ze wil niks doorgeven
Ze wil de steen en de vijver en de golven te slim af zijn

Nu besluit haar vader te leven
Volop te leven
Hij heeft gevangengezeten
Waar was dat?
Wanneer?
Door wie?
Doet er niet toe
Alle gevangenen hebben hetzelfde meegemaakt
Er is iets dat ze belet om weg te gaan
Er is een plek waar ze vastzitten
Er is een bewaker die machtiger is dan zij

De mens die gevangen heeft gezeten
Is vermorzeld
Heeft gezien hoe anderen vermorzeld werden
Dagen, jaren, generaties achtereen
De vermorzelaar of de cipier of de vriend of de kampcommandant of de
plantagehouder of hoe de gevangennemer zichzelf ook noemt
Kan dit geweld alleen uithouden
Door de mensen die hij gevangenhoudt
Als minder mens te zien
Maar deze mens
Die net bevrijd is
Ontsnapt
Die niet meer bewaakt wordt
Of vermorzeld
Weigert te worden wat zijn gevangennemers van hem probeerden te
maken
Weigert een minder mens te worden
Deze mens gaat leven
Als een vol mens
Een totaal menselijk leven gaat hij leven
Een menselijker dan menselijk leven
Even kijken
Wat doen mensen
Wat doen echte mensen
Hij kijkt om zich heen
Ziet huizen
Spelende kinderen
Mensen die hand in hand lopen en een ijsje eten
Met naast zich een spelende hond
Dat
Dat gaat die ex-gevangene ook doen
Hij neemt een baan
Een hond
Iemand om hand in hand mee te lopen en een ijsje te eten
En ze krijgen kinderen
Een dochter
En nog een dochter
Een zoon

En nog een zoon
En nog een dochter
De dagelijkse schokgolven uit zijn gevangenis
De loodzware herinneringen aan pijn, vernedering, minder mens zijn
zinken af naar de bodem en worden bedekt onder een dikke laag van
dingen die normale mensen doen

Nu ziet een dochter haar vader
Met kracht en rechtlijnigheid
Het leven organiseren
Aan de hand van strikte regels
Het moet normaal zijn
In zijn huis moet het beste normale leven geleefd worden
Een afwijkend leven
Betekent dat zij hebben gewonnen
Een leven dat niet op en top succesvol is
Betekent dat ze je alsnog te pakken hebben gekregen
De vermorzelaars
Niet afwijken
Je mag niet afwijken
Je moet de beste zijn
Ze voelt dat iets haar belet om weg te gaan
Ze voelt dat er een plek is waar ze vastzit
Ze voelt dat ze bewaakt wordt door iemand die machtiger is dan zij
Ziet zij dat hij de gevangenis die hij probeerde te ontvluchten
In zijn eigen huis heeft nagebouwd
Ziet zij dat hij het niet is
Die daar radeloos met meubels naar haar moeder smijt
Die haar met ijzige blik dwingt haar eten op te eten
Maar dat het zijn samengeperste angst en vernedering zijn
Die hij zo moedig toe probeert te dekken

Loop door een woestijn
Zie een plasje zwarte kleverige substantie liggen
Kniel
Neemt het tussen je vingers
Wrijf
Ruik eraan

Wat denk je?
Ruikt het naar slecht verteerde dinosaurus?
Of is het iets nieuws geworden
Iets waarvan je geen idee hebt wat het is
Totdat het explodeert
De dochter weet niets van wat haar vader heeft begraven
Maar alles van de explosieve stof die het heeft opgeleverd
Ze moet leven
Ze mag niet afwijken
Ze moet de beste zijn
Ze moet netjes zijn
En uitkijken
Heel goed uitkijken
Dat ze haar vader niet af laat gaan
Want dan doet hij haar pijn
En erger nog
Dan ziet ze zijn pijn
En dat hij die niet aankan
En dat is onverdraaglijk

In haar vader schreeuwden de innerlijke stemmen nog uitvoerig
Toen hij gevangen werd gehouden
Dit kan niet! Dit is fout! Dit mag niet!
Maar wat hoort de dochter in haar binnenste?
Zijn de stemmen die haar vader hoorde
En die in opstand kwamen tegen zijn gevangenschap
Dan helemaal verstomd?
Zij is toch zijn bloed
Zij is toch van hem gemaakt?

Ze hoort ze ook wel
Luister naar de stemmen
Luister naar de stemmen die je vader van de vermorzeling gered
hebben
Luister dan toch
Zonder je af
Ga naar je kamer
Laat de wereld voor wat hij is

Wees stil
En luister naar de stemmen van de generaties voor je
Die in je zitten
En je iets vertellen kunnen
Over leven in gevangenschap
Ze luistert
En ze hoort iets
Stemmen
Ja
Vriendelijke
Krachtige
Hoopgevende
Maar ze klinken zo ver weg
En ze articuleren niet goed
Ze hoort wel dat ze het goed bedoelen
Maar ze hoort niet wat ze nou precies zeggen
En dan van beneden
De stem van haar vader
Helder
Scherp
Vlak voor het punt van ontploffen
Ze heeft haar jas niet goed opgehangen
Ze moet snel zijn

12. kinderen kiezen niet

Je mag kiezen

Dagelijks pijn lijden en weten dat dat niet klopt

Of dagelijks klappen krijgen en denken dat het erbij hoort

Als je denkt dat het erbij hoort

Dan is er alleen de pijn van de klap

Als je weet dat het niet klopt

Dan is er de schreeuw van het onrecht en de pijn van de klap

Dus wat kies je

De jongen die zijn vader ziet worden afgeranseld

Het meisje dat haar vader ziet afranselen

De dochter van de ex-gevangene

Ze kiezen dat het erbij hoort

Of kiezen

Kiezen

Kiezen

Kiezen doe je voor de vitrine in een ijssalon

Vijftien smaken

En jij mag twee bolletjes

Je doet het op de bank terwijl je de menukaart omhoog en omlaag swipet

Je hebt al wat je wil

Maar je hebt het minimum bezorgbedrag nog niet gehaald

Kinderen kiezen niet

Het gebeurt ze

De slecht hoorbare stemmen uit het verleden die hen proberen te vertellen dat

het ook anders kan

Zijn slechter hoorbaar en slechter hoorbaar

Ze raken bedolven onder zand

13. resonantie

Alles golft
Of trilt
Of klappert
Of vibet
Of hoe je het ook noemen wilt
Een standbeeld
De zee
Een schommel die heen en weer slingert
Herinneringen
De snaar in een piano
Alles golft
Soms zo snel dat je het niet ziet
Soms zo traag dat je het niet merkt
Nu gaan er miljoenen golven door ons heen
En nu
Dwars door muren en deuren
En nu
Golven die wij met ons lijf niet kunnen opvangen
Golven van de wifi hier
Van alle mobiele telefoons
Zendmasten
Honderden whatsappberichten
Voetbalwedstrijden
Hitjes
Klassieke muziek
Telefoongesprekken
Ze golven rond
Gaan door ons heen
En we merken ze niet op
Als we er niet de juiste antenne voor hebben
Mijn stembanden laten de lucht golven
En de golvende lucht bereikt jullie trommelvliezen
Het trommelvlies klappert
En zo raak ik jullie dus aan
Hoeveel armlengtes we ook van elkaar verwijderd zijn

Zelfs als er iets tussen zit
Een mondkapje
Of een plastic kap
Of wat dan ook
Kan het ene het andere laten golven
En zo kan iets
Dat bedolven onder lagen en lagen gesteente en stof
Ommuurd is
Ongezien
Vergeten misschien
Bereikt worden
Door een golf
Een golf die door lagen en lagen stof en gesteente heen gaat
Om dan uit te komen bij iets wat daar al heel lang begraven ligt
En dat begint dan te golven, te trillen, te klapperen
Wat ligt daar al heel lang begraven
En begint nu te trillen
Iets doods
Iets dat vergeten is
Het zou een steen kunnen zijn
Die ooit in een vijver gevallen is
Een dinosaurus die lang geleden is gestorven
Een vergeten geschiedenis
Die lang geleden heeft plaats gevonden
Het is met enorme kracht door het oppervlak geslagen
Naar de bodem gezakt en bedolven
Het zijn misschien wel de stemmen
Die een jonge vrouw hoorde roepen
Toen ze vernederd werd door een man
Wat deed je? Waarom deed je dat?
Dat is, dat is, dat is omdat ik een man ben!
Die vrouw, die verkracht werd door een man
Haar innerlijke stemmen riepen dat het niet klopte
De zijne waarschijnlijk ook
Maar die stemmen werden steeds minder hoorbaar en raakten
begraven
Ja
Laten we dat als voorbeeld nemen

De stemmen die schreeuwden
Het klopt niet dat een man een vrouw zo vernedert
Bied je excuses aan
Eis een rechtvaardiging
Laat iedereen weten dat dit niet klopt
Dat een man en een vrouw elkaar niet moeten vernederen
Dat het excuus dat je dat deed omdat je een man bent bullshit is
Die stemmen dus liggen daar
Begraven
Dood
Levenloos
Ze golven nog
Maar ze merken het zelf niet eens meer
En ze bereiken niemands trommelvlies
Maar dan
Worden ze zelf bereikt
Door een golf dus
En die golf
Die raakt ze
En ze golven, trillen
Harder
Luider
Wilder
En ze trillen het gesteente om hen heen los
Dat gesteente om hen heen
Dat ook gemaakt is van vergeten geschiedenissen
Van andere stemmen waarschijnlijk
Die na hen zijn gekomen
Stemmen die het dragelijk hebben gemaakt voor de man en de vrouw
om na die vernedering verder te leven
Die mompelden dat het zo nu eenmaal gaat
Dat het de natuur is
Dat het geen zin heeft je daartegen te verzetten
Dat God het zo bedoeld heeft
Dat je erom vroeg
Dat je beter had moeten weten
Dat het altijd zo is gegaan
Dat we anders zijn

Mannen, vrouwen, zwarten, witten,
Daar mag je je pik in steken als je wil, dat is normaal
Daar mag je je hand in steken als je wil, dat is normaal
Die mag je slaan als je dat wil, dat is normaal
Daar mag je boven staan, dat is de natuur
Al die stemmen die een deel van de pijn weg konden nemen
De pijn die je voelt als je weet dat het anders had gekund
Het gesteente dat die stemmen zijn geworden
Trilt kapot
Wordt vergruisd
Dat kraakt
En breekt
En duizenden meters daarboven
Staan er mensen op dat gesteente
Zij noemen het de grond
Ze staan op die grond
En ze schrikken zich rot
Want alles begint te schudden en te beven en te trillen en te klapperen
Het is alsof de hele wereld
Alsof alles waarop ze hun huizen en hun geloof hebben gebouwd staat
te trillen
Hoe komt dat?
Waarom begint alles zo te schudden?
Het laatste wat er gebeurde voordat alles zo begon te schudden was
dat er een vrouw iets riep
Een hartekreet
Ze riep
Ze riep
Hier houdt het op!
Vandaag begin ik aan iets nieuws
iets dat niet gestuurd is door het verleden
Vandaag maak ik me vrij
Waarom moet ik op zelfverdediging omdat jij je niet in kan houden
Waarom ben ik er verantwoordelijk voor dat jij een condoom omdoet
Waarom ben ik minder
Ik wil niet langer in een wereld leven waarin me constant wordt
toegeschreeuwd dat ik vrij ben en dat ik alleen nog moet leren om van
mezelf te houden

Terwijl ik gecontroleerd word en gevangengehouden door allerlei regels
en onuitgesproken dingen die we blijkbaar normaal zijn gaan vinden en
die mij als vrouw onderdrukken
Ik wil niet bang hoeven zijn voor geweld
Niet banger dan een man
Laat het even tot jullie doordringen
Dat we het normaal vinden dat vrouwen nu eenmaal rekening moeten
houden
Met geweld van mannen
Dat we dat een natuurlijk gegeven vinden
Net zo onvermijdelijk als de zwaartekracht
Terwijl het een afwijking is
Een mutatie
Er is een cel
En die cel kopieert zichzelf
En zo bestaat die soort voort
En dan gaat er iets mis bij de kopie
Of mis
Mis
Mis bestaat niet in de ontwikkeling
Er gebeurt iets tijdens de kopie van de cel waardoor er niet twee
identieke cellen ontstaan
Maar een net iets andere cel
Dat gebeurt gewoon
Per ongeluk
Per toeval
Soms is die verandering een verbetering
Of verbetering
Verbetering bestaat niet in de ontwikkeling
Ik bedoel
Het verhoogt de kans op groei van de soort
De cel die na een mutatie beter voedsel op kan nemen
Blijft bestaan
De cel die na een mutatie verschillen in licht kan waarnemen
Blijft bestaan
De cel die beweging mogelijk maakt
De cel die denken mogelijk maakt
De cel die geur smaak gevoel mogelijk maakt

Blijft bestaan
En zo wordt de cel een wezen
Mutatie
Het wezen kan zichzelf niet meer delen
Mutatie
Het heeft een ander wezen nodig om samen een nieuw wezen te maken
Mutatie
Er ontstaan wezens die ongelofelijk geil worden van zichzelf voortplanten
Prima
Een groep van wederzijds opgewonden voortplanters
Een geile bende glibberende neukende doorontwikkelaars
Mutatie
Een van die geile voortplanters hoeft niet meer geil te zijn om de vrucht van een van de groepsleden in haar lichaam te laten groeien
Mutatie
Het mannetje kan ook geil worden als het vrouwtje niet geil is
Er komt een geile groepsgenoot aan
Een man
Hij is geil
Hij wil haar
Zij wil het niet
Mutatie
Hij trekt zich daar helemaal niks van aan
Hij overweldigt haar
Hij verkracht haar
Wat doe je!
Wat doe je, gek!
En door die fucking mutatie
Door die fucking afwijking groeit er alsnog een kind in haar buik
Een kind dat hoogstwaarschijnlijk ook in de leugen gelooft
Dat er hele grote verschillen zijn tussen mannen en vrouwen
En het maakt de ontwikkeling niets uit
De ontwikkeling laat het gebeuren
En het ontwikkelt door en door en door
En het ontwikkelt prima
Tot hier

Want hier is een nieuwe mutatie
En die mutatie ben ik
Ik vind het niet prima
Ik wil zeggen tegen de ontwikkeling
Tot hier
Ik wil de ontwikkeling zeggen
Nee dat was de verkeerde afslag
Ik ga je nu ombuigen
Ik ga me niet laten gebeuren
Ik ga het sturen
Dit is niet normaal
Dit is niet zoals het is
Zoals het nou eenmaal gaat
Jij bent geen natuurwet
Jij bent een misverstand
Een ongelukje
Een leugen
En ik ga je corrigeren
Dat zei die vrouw
En alles begint te trillen, te beven, de bomen schudden, ramen barsten,
de scheuren trekken door de huizen
Die vrouw die dat gezegd heeft voelt aan het trillen onder zich
Zie je wel
Zie je wel dat er ergens vergeten stemmen zijn die hiervan wakker
schudden
Die mij vertellen dat het inderdaad niet altijd normaal is geweest
Dat het al die jaren niet normaal was
Hoe mensen andere mensen onderdrukken
Dat het geen natuurwet is
En die vrouw
Die voelt zich eindelijk
Eindelijk
Eindelijk
Niet meer alleen
Want ze hoort ze
Maar de mensen om haar heen
Die zeggen
Wat doe je? Gek!

Alles begint hier te schudden
Als je dat soort dingen zegt
Tilt alles hier uit elkaar
Ben je gestoord ofzo?
Je maakt alles stuk
Voelde je niet van hoe diep die beving kwam
Besef jij wel hoe hoog de grond is waar we op staan
Hoe hard de mensen voor ons aan die grond hebben gewerkt
Met tradities en beste bedoelingen
Als jij die grond nu opensplijt
Weet je wel hoe diep je dan kan vallen?
Hoe diep wij allemaal kunnen vallen?
En weet jij wat we daar aantreffen op de bodem?
Als er al een bodem is hè
Weet waar je aan begint
Of liever
Weet dat je geen idee hebt waar je aan begint

14. een poging te ontsnappen

De dochter van de ex-gevangene wordt al zevenentwintig jaar
langzaam gewurgd
Door een web van doodnormale dingen
Ze zit achter het stuur
Het stuur van een auto
Die van haar ouders is
Ze heeft geen andere auto van binnen gezien
Haar hele leven niet
Eerst zag ze haar vader rijden
Haar moeder voorin naast hem
Zoals dat ging in het leven van deze vrouw
En al die tijd
Werd ze gewurgd
Door dingen als
Elke dag je tandenpoetsen
Je best doen op school
Beleefd zijn
Je bord leegeten
Je jas netjes ophangen
Aan je toekomst denken
Aan anderen denken
Vrienden maken
Af en toe een feestje vieren
Volwassen worden
En dan
Zelf rijden
Dingen die iedereen leert
Dood- en doodnormale dingen
Een opvoeding waar je naar kan kijken
En van kan denken
Ja
Zo gaat het
En zo gaat het goed

Daar rijdt een auto voorbij
Die van dat gezin

Van die nette mensen
Kijk
Die dochter die eerst nog op de achterbank zat
Zit nu zelf achter het stuur
Het is een volwassen vrouw geworden
En ze wordt uitgezwaaid door haar ouders
Waar zou ze naartoe gaan
Nu ze zelf mag rijden
Ze heeft er zin in
Want ze rijdt met een behoorlijke vaart
Heel hard gaat ze nu
Ik wist niet dat die auto zo hard kon

Ze haalt zichzelf uit de vergelijking
Ze neemt zelf een beslissing
Ze neemt niks over
Ze geeft niks door
Ze is de steen en de vijver en de golven te slim af
Toch?

Ziet ze die muur wel
Die er daar aankomt
Die ziet ze toch wel?
Oh mijn God!
Oh mijn God!
Die prachtige
Lieve
Welopgevoede vrouw
Heeft zichzelf vermorzeld!
En daar zakt haar vader door zijn knieën
Vermorzeld
En haar moeder
Vermorzeld
En haar broers en zussen en hun kinderen
Vermorzeld
Maar ze nemen zich dapper voor
Dat deze steen
Deze beving

Hun leven niet zal verwoesten
Zij zullen leven
Een totaal menselijk leven gaan zij leven
Even kijken
Wat doen mensen
Wat doen normale mensen?

15. een poging het nooit te vergeten

Elke dam die we proberen op te werpen
Om de schokgolven tegen te houden
Verandert in de muur van een gevangenis
Waar weer iemand in vermorzeld wordt
Alles wat we wegstoppen
Verandert in een onherkenbare dikke kleverige stroop
Die in ons gezicht explodeert
Het kind van het kind van het kind van het kind van het kind van het
kind van het kind
van de vader die geïnspecteerd werd als een vis en geslagen als een
ezel
Slaat haar kind
Dat is geen ongelukje
Het is geen impuls
Of een onbewaakt moment
Het is zoals iemand weet dat hij met kerst een kerstboom zal kopen
Omdat het bij hem thuis ook zo ging
Dat kind van het kind van het kind van het kind van het kind van het
kind van het kind
Is mijn moeder
Het geslagen kind ben ik
Ik
Dat ben ik
Niet de woorden die lang geleden zijn opgeschreven
Maar ik
En ook ik sla mijn kind
Ik
Ik ken de bezorgde blik
Van de kinderen van de kinderen van de kinderen van de man met de
zweep
Ik ken die blik
Ik voel hem
Zelfs vanuit het donker van een zaal voel ik de blik
Zij zijn ziek van geweld
Geweld zien doet iets aan de grond onder hen trillen
Dat ook hun maag bereikt

Misselijk
Kotsmisselijk worden zij van geweld
Hoe kun je?
Hoe kun je?
Uitgerekend jij
Die het kind van een kind van een kind bent dat geslagen werd als een
ezel
Je eigen kind slaan
Ik zit als een badmeester op mijn verhoogde stoel van de kennis
En ik zie de schokgolven uit het verleden op me afrollen
Het is een rij van opgeheven handen
Die neerdalen op iemand
En ik doe geen stap opzij
Ik ren niet weg
Ik schik me in mijn plaats
Hef mijn hand
En laat hem neerdalen
De stemmen die moord en brand schreeuwden toen mijn over over
over over over over grootvader zijn ouders mishandeld zag worden
Die stemmen zijn begraven, verteerd
En spuiten nu als brandbare olie door mijn mond naar buiten
En het olieveld van de lang verstomde stemmen is nog lang niet leeg
Het zal nog generaties blijven branden
En terwijl het brandt
Zal ik mijn zoon slaan
En ik hoop dat mijn zoon
Zijn kinderen zal slaan
Welke droom is enger
De achtervolger zit achter je aan
Niet snel maar net iets sneller dan jij
Je weet dat er onherroepelijk een moment komt dat hij je pakken zal
Je kijkt achterom
Je ziet zijn grijns, zijn bloeddoorlopen ogen
Of
Je kijkt achterom zoekt naar de ogen, de grijns
En ziet niks
Een gezichtsloze onbekende achtervolgt je
En zal je te pakken krijgen

Ik kan nu een verhaal vertellen
Over een peuter in een Albert Heijn
Die trappelend met zijn beentjes schreeuwt om nog meer chocola
Niet begrensd in zijn leven
En daarin totaal in de war
En kinderen in Paramaribo
Die wildvreemde mensen
Hoffelijk groeten
Maar dat is niet de reden dat ik mijn kind sla
Ik ben mij ervan bewust
Dat ik nooit zeker zal weten
Hoe deze beweging
In mijn stamboom terecht is gekomen
Dus ja
Bezorgde blik werpende mensen in de zaal
Ik sla mijn kind
En ik voel jullie afschuw
En ik hoop dat ik het sla om de goede redenen
Met macht en niet met onmacht
Om het op te voeden
Maar ik weet ook dat ik met elke slag
Iets wakker houdt
Het verleden niet begraaf
Omdat we niet weten hoe dat later met grote explosiviteit naar boven
zal borrelen
Maar het in volle eerlijkheid te laten zien en voelen
Het is niet alleen mijn poging om mijn zoon net zo goed op te voeden
als mijn moeder
bij mij heeft gedaan
Maar ook mijn poging
Om het verleden niet te begraven
En het daar een gezichtsloze man te laten worden die mij in mijn
dromen achtervolgt
Het is mijn poging
De wonden uit het verleden te laten drogen aan de lucht
En misschien komt er een dag
Als het olieveld dat onder ons ligt
Van de gesmoorde stemmen die het onrecht toeschreeuwden

Is opgebrand
Tot de laatste druppel
Dat de grond waarop wij staan
Niet langer gestut wordt
Maar met een enorme aardbeving in elkaar stort
En wij samen ons gedeelde verleden onder ogen zijn gekomen
Dat ik jullie afschuw niet meer voel
En dat dan ook
Misschien
Het slaan ophoudt

16. nu nu

Hé angst
Hé zelfhaat
Hé koppigheid
Hé geloof in wat ik natuurlijk vind
Hé verkeerde smaak voor mannen
Hé onbedwingbare drang om een zak chips leeg te eten
Hé opgeklopt zelfvertrouwen
Hé allesverzengende zelfhaat
Hé muzieksmaak
Hé politieke voorkeur
Hé erfelijke aanleg voor kanker
Hé economisch bestel
Hé normen- en waardenbesef
Hé schuldgevoel
Hé podiumangst
Hé winderigheid
Hé aangeboren talent om alles op te lossen met een grapje
Hé bruine ogen
Hé moedervlek
Hé hoge lach
Hé vroege kaalheid
Hé huidskleur
Hé accent
Hé woorden die ik nu uitspreek
Ik weet niet
Waar jullie vandaan komen
Maar wel dat jullie ergens vandaan komen
Uit iets wat al geweest is
Uit de samenloop van omstandigheden
Uit heel veel stenen in heel veel vijvers uit lagen en lagen en lagen stof
en tijd en genetische mutaties en misverstanden en goedbedoelde
pogingen die weer te herstellen en gewoon een klootzak, sorry dat ik er
nu weer een man van maak maar ik heb gewoon het hele sterke
gevoel dat er een keer een oerklootzak is geweest die is begonnen met
dingen mis te doen, misschien geloof ik niet in een god, maar wel in de

ultieme oerklootzak, die op een dag is begonnen met iemand te pesten, en dat er vanuit die oerklootzak alle ellende de wereld in is gekomen, alle discriminatie en seksisme en sadisme en verslaving en beschaving en en zo verder
Ook de mooie dingen hè
Laten we die niet vergeten
Alle mooie en lelijke dingen die ons gebracht hebben tot waar we nu zijn
Hier
Nu
En het geeft kracht dat te zeggen
Het geeft een gevoel van heelheid me hier nu in verband te voelen staan met de grote oerklootzak
Met dat wat me heeft gemaakt
Maar ergens
Ergens ergens ergens
Voel ik
En ik kan het niet bewijzen
Dat er iets is
Tussen alles waar ik van gemaakt ben
Dat er nog nooit was
En dat ik dat ben
Ik wil heel graag weten
Wie we zijn
Zonder dit alles
Vrij van al mijn erfelijke materiaal
Vrij van al mijn aangeleerde materiaal
Ik wil de bodem onder mijn voeten voelen
Zoals die was
Toen er nog niks was
De eerste mens wil ik zijn
Het eerste wezen
Vrij
Van alles
Laat het hier nu nu nu nu nu gebeuren

17. tartini-toon

De vijver is zo groot
Daar valt niet één steen in
Maar twee, drie, duizend
En de golven van al die
Plonzen
Weggeslagen gaten niets
Opgevuld met iets anders
Ontmoeten elkaar
Op een bepaald punt in de tijd in de ruimte
Zoals wij elkaar nu ontmoeten
Zoals een zaadcel en een eicel elkaar ontmoeten
Samensmelten
En zo ontstaat iets nieuws
Als twee tonen tegelijk klinken
Is er een derde toon hoorbaar
De verschiltoon
Een toon die alleen maar bestaat omdat er golven op elkaar botsen
En toch
Uniek hoorbaar is
Die verschiltoon blijkt niet echt te bestaan
Niet fysiek meetbaar
Maar wij horen hem
Omdat we mensen zijn
Wij maken van op elkaar botsende golven een nieuwe
En die klinkt anders dan de golven die hem voort hebben gebracht,
uniek
En we luisteren ernaar

Quake ging in première op 14 oktober 2020 in de Stadsschouwburg Utrecht.

De tekst kwam mede tot stand met inbreng van alle spelers: Ali Zanad, Daniël Kolf, Giovanni Pisas, Isabelle Houdtzagers, Isabelle Kafando, Juan Zyad, Melisa Diktas & Noah van der Burgt

Regie	Casper Vandeputte
Choreografie	Melvin Fraenk & Cagdas Gulum (Artbeat)
Muziek	Tom van Wee (Artbeat)
Dramaturgie	Joris van der Meer
Decorontwerp	Marc Warning
Lichtontwerp	Casper Leemhuis
Kostuumontwerp	Daphne de Winkel

www.theaterutrecht.nl
www.wijzijndox.nl

Casper Vandeputte (1985) is schrijver en regisseur. Hij studeerde in 2008 af aan de regieopleiding van de toneelacademie Maastricht. Sindsdien werkte hij als regisseur, schrijver, bewerker en dramaturg bij onder andere Toneelschuur producties, Toneelgroep Oostpool, Trouble Man, Theater Rotterdam, Het Nationale Toneel en de Toneelmakerij. Ook schreef en regisseerde hij de aflevering 'de verslavingsdeskundige' voor de tv-serie *Icarus* van de NPO/NTR. Sinds 2017 is Casper als maker verbonden aan Theater Utrecht en het Nationale Theater.

Toneelwerk

Quake* – 2020

Immens* – samen met Vincent van der Valk – 2019

Sweet sixteen – 2019

Citizen K.* – samen met Sadettin Kirmiziyüz – 2019

Bloedlink – 2018

Fit to fly* – 2017

The Summer of '96 – 2016

Somedaymypricewill.com* – 2014

Till the fat lady sings – 2011

Stratosfeer – 2010

*Teksten uitgegeven bij De Nieuwe Toneelbibliotheek